

Groninger
Bodem Beweging

groninger
gasberaad

vereniging
eigen huis

sta
sterker

Sociaal Handvest Groningen: een toetssteen om bewoners nu echt centraal te stellen.

Een oproep aan de politiek en bestuurders vanuit de bewonersorganisaties: Groninger Bodem Beweging (GBB), Groninger Gasberaad en Vereniging Eigen Huis.

Al jarenlang worden er over de problemen door de gaswinning in Groningen vele politieke debatten gehouden, onderzoeken gedaan en procedures gevoerd door strijdbare bewoners. Dit alles heeft niet mogen leiden tot een ook maar enigszins overtuigende aanpak van de problemen voor zowel bewoners als ondernemers. Groningers voelen zich niet gehoord door de overheid. Het lukt de overheid maar niet om in het gaswinningsgebied voortvarend te handelen en de belangen van de bewoners centraal te stellen. Met de aanstaande parlementaire enquête zal hopelijk alles op tafel komen over dit bestuurlijk falen. De vergelijking met de toeslagenaffaire dringt zich op: het is nodig dat er een omslag in de bestuurscultuur komt en dat **de menselijke maat centraal** komt te staan.

De **GBB, Groninger Gasberaad en Vereniging Eigen Huis** doen daarom de oproep aan politiek en bestuurders: wacht niet op de parlementaire enquête en stel per direct de bewoners voorop!

Bij het oplossen van de problemen zouden wat ons betreft de volgende **mensgerichte uitgangspunten** moeten gelden:

- **Het doel: 'Herstel van Vertrouwen' moet terug op de agenda en wel bovenaan.** Om vertrouwen te winnen moet eerst vertrouwen worden gegeven. In plaats van bewoners tegemoet te treden als potentiële profiteurs moet de overheid er primair op vertrouwen dat de bewoners zelf heel goed weten wat er met hun eigendom aan de hand is en wat er moet gebeuren.
- **Verplaats je in het perspectief van de bewoners; zij hebben niet om de gaswinningsproblemen gevraagd.** Doe dat bij alles wat je doet, besluit en voorneemt. Respecteer dat perspectief en denk niet langer vanuit strikte, juridische (aansprakelijkheids)kaders en de door verantwoordelijke organisaties bedachte processen.

Groninger
Bodem Beweging

groninger
gasberaad

vereniging
eigen huis

sta
sterker

- **Wees open en eerlijk over alle (voorgenomen) plannen, bied hulp bij het maken van keuzes en behandel buurten in gelijke zin.** Maak snel inzichtelijk wat de plannen concreet betekenen voor de individuele bewoners en bied onafhankelijke hulp als complexe keuzes moeten worden gemaakt bij de uitwerking er van. Dat voorkomt spanningen binnen gezinnen. Bied voor buurten een zelfde oplossing. Dat voorkomt spanningen tussen burens.
- **Zorg voor één aanspreekpunt voor bewoners waarbij een integrale oplossing wordt nagestreefd onder centrale regie.** Nu moeten bewoners hun weg zoeken in de kluwen van vele overheidsinstanties. Dat er achter de schermen van instanties sprake is van verschillende werk- en financieringsstromen mag niet langer het probleem van huiseigenaren zijn.
- **Zorg ervoor dat de beschikbare middelen terecht komen bij de bewoners.** Nu gaat er te veel geld op aan telkens weer nieuwe onderzoeken en controles. Er wordt grote nadruk gelegd op een 'doelmatige en rechtmatige besteding van middelen' waar vooral adviseurs, experts, ingenieurs en andere professionals beter van worden.
- **Stop met alleen maar cosmetisch oplappen. Herstel schade en versterk woningen zoveel mogelijk in één keer en maak ze toekomstbestendig.** Om voorbereid te zijn op de toekomst en op mogelijke verdere bevingen is het noodzakelijk dat zwakke funderingen en constructies worden versterkt. Liever in één keer goed dan telkens weer opnieuw oplappen. En blijkt het van tevoren uitgerekende budget niet toereikend dan moet alsnog compensatie plaatsvinden.
- **Het bewijsvermoeden moet worden toegepast om bewoners te ontlasten.** De reden voor wettelijke invoering was juist om Groningers het voordeel van de twijfel te geven. Bij schade in het gaswinningsgebied moet deze voor 100% worden vergoed als geen uitsluitende en evidente andere schadeoorzaak wordt aangetoond. De praktijk schiet op dit punt regelmatig tekort.
- **Er moeten uiterste termijnen gaan gelden voor de instanties.** Nu gelden de termijnen één kant op: bewoners moeten hieraan voldoen terwijl instanties besluiten en beloftes eindeloos kunnen uitstellen. Dat moet anders. Er moeten uiterste termijnen gaan gelden voor de uitvoerende instanties. En wordt de gestelde termijn niet gehaald dan betekent dat fictieve goedkeuring voor de bewoner om aan de slag te gaan. In het bestuursrecht is dit een vaker voorkomend principe, dat ook hier kan worden toegepast.

Groninger
Bodem Beweging

groninger
gasberaad

vereniging
eigen huis

staan
sterker

- **Beperk de overlast van administratief geregeld en gedoe tot een minimum.** Bewoners worden nu bedolven onder correspondentie, deskundigenbezoeken, administratief geregeld, informatie-avonden en keukentafelgesprekken. Het kost bewoners veel tijd en het veroorzaakt een enorme druk om dit naast het normale leven allemaal te moeten regelen en bij te houden.
- **Voorkom van tevoren nadelige fiscale gevolgen voor bewoners** vanwege schade-uitkeringen of compensatiebetalingen. Zorg dus dat bewoners niet zelf in actie hoeven te komen om deze gevolgen te voorkomen of terug te draaien.
- **Zorg voor een beschermend juridisch kader en faciliteer een juridisch ondersteuningsteam voor bewoners.** Juridische stukken leveren nu veel onzekerheid en wantrouwen op. “Wat staat er in de kleine lettertjes? Kan ik dit wel met een gerust hart tekenen? Kan ik bezwaar maken tegen de subsidie?” Er moet een juridisch kader worden opgesteld waarmee bewoners worden beschermd tegen juridische voetangels. Een onafhankelijk juridisch ondersteuningsteam kan helpen bij het bepalen van de rechtspositie en waar nodig het zetten van vervolgstappen.
- **Stel alles in het werk om van Groningen weer een toekomstbestendig woongebied te maken.** Er is schade toegebracht aan de huidige en toekomstige leefbaarheid en het imago van de provincie. Er moet een onafhankelijke analyse worden gemaakt om vast te stellen wat er nodig is om van de provincie een toekomstbestendig woon- en werkgebied te maken. Niet op basis van ‘wat hebben we er vanuit Den Haag maximaal voor over’, maar op basis van wat daarvoor nodig is.

Februari 2021